

PROTOKÓŁ Nr 3-3/2024

z posiedzenia Komisji Klimatu, Środowiska i Ekologii Rady Miasta Gdańska w IX Kadencji Rady Miasta Gdańska, które odbyło się **18 czerwca 2024 roku** (wtorek), rozpoczęte o godz. 16:00 w sali Herbowej (Nr 208) Nowego Ratusza, przy ul. Wały Jagiellońskie 1 w Gdańsku.

Na stan pięciu (5) członków Komisji, w posiedzeniu uczestniczyło pięciu (5), czyli było quorum do podejmowania prawomocnych opinii, wniosków i innych stanowisk. **Lista obecności Komisji stanowi załącznik nr 1. Lista obecności gości stanowi załącznik nr 2 do protokołu.**

Posiedzeniu przewodniczyła Radna Anna Gołędzinowska - Przewodnicząca Komisji Zrównoważonego Rozwoju Rady Miasta Gdańska.

Witam Państwa serdecznie. Witam przede wszystkim naszych gości, którzy będą jak rozumiem referować dzisiejsze druki. Natomiast jest taka informacja organizacyjna, a mianowicie po rozesłaniu w dniu 11 czerwca porządku obrad zgodnie z regulaminem i dzisiaj został skierowany dosłownie przed chwilą projekt uchwały. **Porządek stanowi załącznik nr 3 do protokołu.** Pan dyrektor Sadłowski pozostawał ze mną w kontakcie, że jest to sprawa dla miasta i dla mieszkańców istotna, biorąc pod uwagę zaopatrzenie w energię, a mianowicie projekt uchwały w sprawie zawarcia porozumienia Gminy Miasta Gdańska z Gminą Miasta Sopotu w zakresie wspólnej realizacji projektu dotyczącego wykorzystania OZE - Druk Nr 63. Państwo Radni według mojej wiedzy uzyskali tą treść druku już po całej formalnej procedurze zatwierdzenia przez kolejne jednostki władz wykonawczych. Chciałabym zaproponować wprowadzenie tego druku i według mojej propozycji były on w punkcie 1.1. do zaproponowanego porządku obrad.

Głosowanie:

Komisja 4 głosami za – jednogłośnie wprowadziła druk nr 63 pod obrady Komisji i będzie go procedowała w punkcie 1.1.

Czy ktoś z Państwa Radnych ma jakieś uwagi do tego porządku obrad? Nie widzę. W związku z tym prosiłabym o deklarację dotyczącą przyjęcia, wstrzymania się, bądź bycia przeciw **następującemu porządkowi obrad:**

1. Omówienie Raportu o stanie Miasta Gdańska za 2023 rok – w zakresie działania Komisji.

Opiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie udzielenia Prezydentowi Miasta Gdańska wotum zaufania – Druk nr 24.

Przedstawia: Pan Marcin Hrynkiewicz – Kierownik Referatu Badań i Analiz Społeczno-Gospodarczych w Wydziale Polityki Gospodarczej

1.1. Rozpatrzenie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie zawarcia porozumienia Gminy Miasta Gdańska z Gminą Miasta Sopotu w zakresie wspólnej realizacji projektu dotyczącego wykorzystania potencjału OZE – Druk Nr 63.

Przedstawia: Pan Mariusz Sadłowski – Dyrektor Biura Energetyki

2. Sprawy bieżące, wolne wnioski, korespondencja.

Głosowanie za przyjęciem porządku obrad:

Komisja porządek obrad przyjęła - 4 głosami za - jednogłośnie.

PUNKT – 1.

Omówienie Raportu o stanie Miasta Gdańska za 2023 rok – w zakresie działania Komisji.

Opiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie udzielenia Prezydentowi Miasta Gdańska wotum zaufania – Druk nr 24.

Przedstawia: Pani Sandra Stelmak – Inspektor w Wydziale Polityki Gospodarczej, pan Robert Wójcik, Główny Specjalista w Wydziale Polityki Gospodarczej

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Zaczynamy od omówienia Raportu o stanie Miasta Gdańska za 2023 roku - w zakresie działania Komisji. Rozumiem, że pod nieobecność pana kierownika Hryniewiczza zespół z Referatu będzie?

Pani Sandra Stelmak – Inspektor w Wydziale Polityki Gospodarczej

Dzień dobry. Tak. Sandra Stelmak wraz z kolegą Robertem Wójcikiem omówimy dla Państwa raport.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Rozumiem, że pan prezes Gajewski w razie czego wspierająco i również Biuro ds. Energetyki?

Pani Sandra Stelmak – Inspektor w Wydziale Polityki Gospodarczej

Oczywiście. Merytorycznie prezes Gajewski oraz dyrektor Sadłowski ze względu na tematykę, którą będziemy dzisiaj dla Państwa omawiać.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Przepraszam za krótką dygresję, ale nie dalej jak w poniedziałek mieliśmy takie spotkanie on line dotyczące badań dotyczących postawy miast wobec zmian klimatu, no i tam wielokrotnie przytaczałam dorobek Gdańskich Wód, bo wiem, że troszeczkę za późno ta pani badacz się do Państwa zgłosiła i ten poniedziałek nie był możliwy, ale myślę gdybyście Państwo w późniejszym terminie znaleźli czas, to warto doprecyzować te wątki, które poruszyłam. Przepraszam, już przystępujemy do procedowania, bardzo proszę.

Pani Sandra Stelmak – Inspektor w Wydziale Polityki Gospodarczej

Na początku kilka informacji ogólnych czym jest raport i dlaczego go w ogóle robimy. Raport jest wymagany ustawowo obowiązkiem już od 2018 roku, więc jest to już szósty taki raport sporządzany przez urząd. W tym roku liczy ponad 440 stron. Mimo to postaramy się kompleksowo, ale syntetycznie omówić działania w zakresie Państwa Komisji.

Raport służy podsumowaniu działalności Prezydenta Miasta Gdańska w roku poprzednim, czyli w tym przypadku jest za 2023 rok. Nad raportem przeprowadzana jest debata na sesji rady miasta, w której głos oprócz radnych mogą zabrać także mieszkańcy i po tej debacie przeprowadzane jest głosowanie nad udzieleniem Prezydentowi wotum zaufania.

Projekt uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie udzielenia Prezydentowi Miasta Gdańskawotum zaufania – druk nr 24

• **Dlaczego powstał?**

- Sporządzenie raportu to obowiązek gmin, wprowadzony wsteczni 2018 r. przez nowelizację ustawy o samorządzie gminnym.
- **Szósty raport sporządzony w oparciu o tę ustawę**

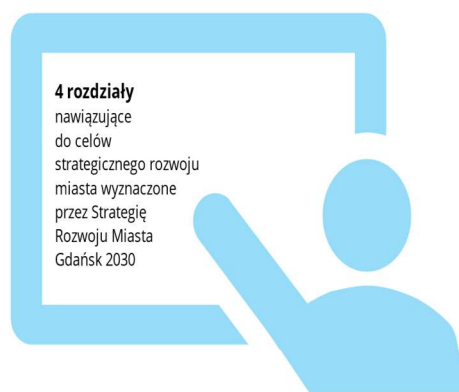
• **Czemu służy?**

- **Podsumowanie działalności prezydenta w roku poprzednim.**
- Nad raportem przeprowadzana jest debata na sesji rady miasta, w której głos – oprócz radnych – zabierać mogą mieszkańcy.
- **Po zakończeniu debaty nad raportem przeprowadzane jest głosowanie nad udzieleniem prezydentowi wotum zaufania.**

Chciałabym Państwu przedstawić krótko spis treści Raportu o Stanie Miasta Gdańska z tego właśnie względu, że różni się on od dotychczasowych raportów, które były sporządzane.

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA.....	2
2. MIESZKAŃCY	7
3. ORGANIZACJA I ZARZĄDZANIE MIASTEM	12
4. BUDŻET	38
5. ZIELONE MIASTO.....	45
5.1. Bioróżnorodność i tereny zieleni.....	47
5.2. Odporność na zmiany klimatu.....	56
5.3. Gospodarka obiegu zamkniętego.....	61
5.4. Powietrze, woda, gleba.....	67
5.5. Edukacja ekologiczna.....	74
6. WSPÓLNE MIASTO.....	82
6.1. Edukacja.....	84
6.2. Zdrowie i sport.....	104
6.3. Integracja społeczna.....	120
6.4. Wspólnoty lokalne i aktywność obywatelska.....	139
6.5. Mieszkania.....	149
7. DOSTĘPNE MIASTO.....	153
7.1. Mobilność miejska.....	155
7.2. Energetyka miejska.....	174
7.3. Cyfrowa transformacja i smart city.....	181
7.4. Bezpieczeństwo na drogach i w przestrzeni publicznej.....	192
8. INNOWACYJNE MIASTO.....	201
8.1. Gospodarka.....	203
8.2. Przestrzeń publiczna.....	220
8.3. Kultura i dziedzictwo.....	231
8.4. Turystyka, przemysł spotkań i czas wolny.....	243
9. ZAŁĄCZNIK NR 1 – SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI BUDŻETU OBYWATELSKIEGO	
10. ZAŁĄCZNIK NR 2 – SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII	
11. ZAŁĄCZNIK NR 3 – SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI UCHWAŁ PODJĘTYCH PRZEZ RADĘ MIASTA	

4 rozdziały wprowadzające

Zgodnie z wymogiem ustawowym raport zawiera również sprawozdania

Jednak na początku mamy cztery rozdziały wprowadzające, tak jak było to do tej pory, które charakteryzują nam miasto, mówią o mieszkańcach, dotyczą również organizacji i zarządzaniem miastem, a także dotyczą budżetu. Jeżeli mówimy o rozdziałach tematycznych, to tutaj była zmiana. Wszystkie poprzednie raporty opierały się o programy operacyjne, których było 9. Natomiast we wrześniu 2022 roku nastąpiła aktualizacja strategii rozwoju miasta, która wyznacza nowe kierunki rozwoju. W związku z tym rozdziały tematyczne opierają się już o wyznaczone nowe kierunki, czyli „Zielone Miasto”, „Wspólne

Miasto”, „Dostępne Miasto” oraz „Innowacyjne Miasto” i to jest ta zmiana do lat poprzednich.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

... tak tylko dodam, że nazwijmy to nasza część radnych pracowała w Komisji Zrównoważonego Rozwoju. Komisja też troszeczkę zmieniła profil, żeby właśnie dostosować się do programów operacyjnych.

Pani Sandra Stelmak – Inspektor w Wydziale Polityki Gospodarczej

Dokładnie. Na samym końcu raportu znajdują się 3 załączniki, które są wymogiem ustawowym. Jest to sprawozdanie z działalności Budżetu Obywatelskiego, sprawozdanie z działalności polityk, programów oraz strategii, a także sprawozdanie z realizacji uchwał podjętych przez Radę Miasta Gdańska.

Na początek kilka ogólnych informacji o samym mieście:
W zeszłym roku staliśmy się największą gminą w Polsce

Gdańsk, łącznie z obszarem pod morskimi wodami wewnętrznymi Zatoki Gdańskiej, zajmuje powierzchnię 683km², natomiast obszar lądowy miasta Gdańska ma powierzchnię 258 km².

NAJWIĘKSZA GMINA W POLSCE!

¹ Zmiana granic wynika z rozporządzenia Rady Ministrów z 2017 r., w którym wskazano szczegółowy przebieg linii podstawowej morza terytorialnego oddzielającej od morskich wód wewnętrznych, oraz z wprowadzenia w życie zapisów Konwencji ONZ o prawie morza. W lutym 2023 r. przeprowadzono w tej sprawie obowiązkowe konsultacje społeczne z mieszkańcami, których większość opowiedziała się za wprowadzeniem zmiany.

Wszystko dzięki Rozporządzeniu Rady Ministrów z 2017 roku, o szczegółowym przebiegu linii podstawowej morza terytorialnego. Od zeszłego roku nasze miasto liczy ponad 683 km², z czego obszar lądowy to blisko 260 km².

Jeżeli wskóracie mamy powiedzieć jaki był zeszły rok, to trzeba powiedzieć, że był rekordowy pod wieloma względami:

LICZBA MIESZKAŃCÓW I JAKOŚĆ ŻYCIA

rekordowa liczba mieszkańców

487 371 osób

według stanu na dzień 31.12.2023 r.

+ 1026 osób

systematyczny wzrost
wskaźnika jakości życia

2016	2018	2021	2023
3,69	3,70	3,78	3,85

Gdańsk jest w czołówce
europejskich miast

pod względem poziomu zadowolenia
mieszkańców z życia we własnym
mieście*

*Tak wynika z badania "Jakość życia w miastach europejskich", zrealizowanego w 2023 r. na zamówienie Komisji Europejskiej. W gronie 83 miast Gdańsk wyprzedzają jedynie Zurych (Szwajcaria), Kopenhaga (Dania) i Groningen (Holandia). **Aż 95% gdańszczan jest zadowolonych z tego, że mieszkają w swoim mieście.**

Co warto tutaj podkreślić mamy wzrost liczby mieszkańców rok do roku o ponad 1000 osób, co jest szczególnym wynikiem patrząc na osiągi innych dużych miast w Polsce, ponieważ tylko jedno duże miasto w Polsce osiągnęło wzrost liczby ludności, my jesteśmy na drugim miejscu. Każde inne duże miasto odnotowuje spadek liczby ludności. Potwierdza się również to w naszym systematycznym wzroście wskaźnika jakości życia, ponieważ co dwa lata przeprowadzamy badania jakości życia i w zeszłym roku było takie badanie, które wskazało, że ogólny poziom jakości życia jest rekordowy, jeżeli mówimy o wszystkich edycjach. Potwierdziło to również badanie zleczone przez Komisję Europejską, czyli jakość życia w innych miastach europejskich. Gdańsk znalazł się w czołówce i zajął 4 miejsce i według tego badania aż 95% gdańszczan jest zadowolonych z tego, że mieszka w naszym mieście.

WYBRANE INFORMACJE Z 2023 R.

- rekordowa frekwencja w Gdańsku podczas wyborów parlamentarnych – **81.5%**

- Trwały prace nad **Programami Rozwoju**. Dokument został przyjęty uchwałą Rady Miasta Gdańska w dniu 18 stycznia 2024 r.

- W 2023 r. trwały prace nad wejściem w życie **Ustawy o powołaniu metropolii**. W lutym 2024 r. po raz kolejny rozpoczęła się droga legislacyjna dla ustawy.

Dla nas kluczowa była praca nad programami rozwoju, które po zaktualizowanej Strategii Rozwoju Miasta jakby doszczegóławia kierunki rozwoju miasta. Wskazują jakimi miernikami powinniśmy się posługiwać. Prace nad programami trwały cały rok i ostatecznie zostały przyjęte w styczniu tego roku. W 2023 roku trwały prace nad wejściem w życie ustawy metropolitalnej, ponieważ wszystkie poprzednie starania zostały odrzucone przez

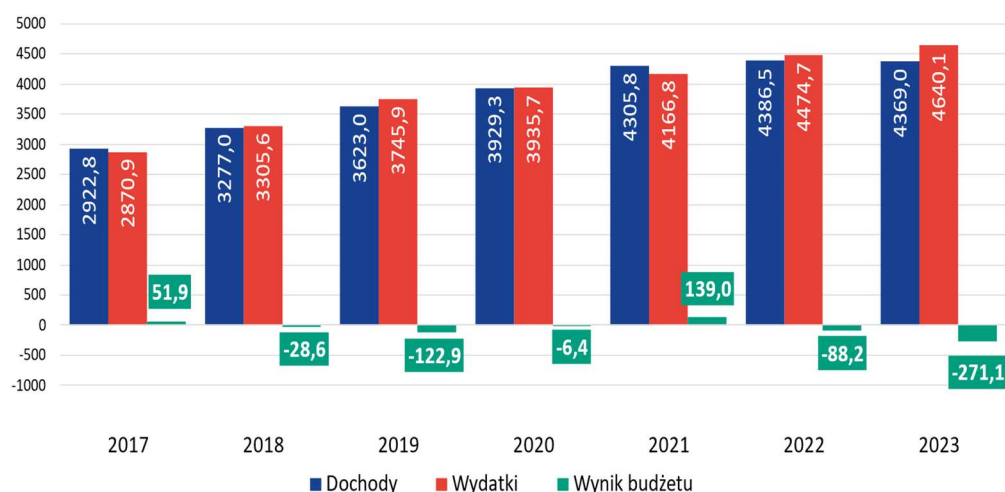
Sejm. W lutym 2024 roku rozpoczęła się kolejna droga legislacyjna. Dzięki ustawie metropolitalnej możemy przyjąć środki, które w tym momencie idą do budżetu centralnego, co zwiększy nasz potencjał inwestycyjny, ale również atrakcyjności miasta.

Szczególna również była kampania „Nie śpij, bo cię przegłosują” i to było bezpośrednio nawiązanie do wyborów z 1989 roku, ale przede wszystkim miała na celu pokazanie naszym mieszkańcom, że każdy głos w wyborach się liczy i cel kampanii został osiągnięty, ponieważ mieliśmy ponad 81%, jeżeli chodzi o frekwencję w naszym mieście. Natomiast, jeśli chodzi o ostatnie wybory do Parlamentu Europejskiego, niestety nie osiągnęliśmy co prawda takiej frekwencji, ale mimo wszystko w porównaniu do województwa pomorskiego, czy do skali całego kraju wyróżniamy się na plus. Min. w Polsce frekwencja wyniosła 49%, w województwie pomorskim 42,5%, natomiast w Gdańsku było to ponad 52%.

Przechodząc do realizacji budżetu. Możemy zobaczyć, że na przestrzeni lat ogólny poziom dochodów wzrasta, wydatków również. W zeszłym roku mieliśmy ponad 4 miliardy 370 milionów dochodów, natomiast wydatki ukształtowały się na poziomie 4 miliardów 640 milionów złotych. W porównaniu do 2022 roku nasze dochody spadły o około 17 milionów złotych, co relatywnie jest niewielkim spadkiem operując na takich kwotach, natomiast wydatki nam wzrosły o ponad 160 milionów złotych. Pomimo to miasto utrzymało płynność finansową i realizowało swoje działania, co zostało docenione w ratingach krajowym jak i międzynarodowym, ponieważ od 2017 roku utrzymujemy nasze oceny i są one z perspektywą stabilną. Z zakresu Komisji, działania omówi Robert.

DOCHODY, WYDATKI I WYNIK BUDŻETU MIASTA

- dane w mln zł -

Pan Robert Wójcik, Główny Specjalista w Wydziale Polityki Gospodarczej

Szanowni Państwo. Na kilku kolejnych slajdach przedstawię już te działania zeszłego roku bezpośrednio nawiązują do zakresu Komisji. Oczywiście to będzie duży skrót w stosunku do tego co jest w raporcie. Będę mówić przede wszystkim o tym co jest w rozdziale IX Zielone Miasto i w pewnym zakresie też Dostępne Miasto, tu chodzi też o zakres dotyczący transformacji energetycznej.

Rozdział Zielone Miasto dzieli się na 5 głównych obszarów. Pierwszy to różnorodność i tereny zieleni, można tutaj między innymi wymienić: że powołaliśmy 7 pomników przyrody, w sumie na koniec poprzedniego roku mamy ich 191. Przeprowadzona została inwentaryzacja Optywu Motławy. Także m.in. pod kątem wyznaczenia granic planowanego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego na tym obszarze.

KOMISJA KLIMATU, ŚRODOWISKA I EKOLOGII

Bioróżnorodność i tereny zieleni

Ochrona przyrody

- **7 nowych pomników** (w tym 2 grupowe); kontynuacja akcji „Zgłoś drzewo na pomnik przyrody”
- Inwentaryzacja przyrodnicza rejonu Optywu Motławy

Bioróżnorodność :

- „Gdańskie Ogrody Motylowe”
- „Gdańsk pomaga pszczołom”
- „Miasto owaDOM”
- Gdańskie Łąki Miejskie
- „Strefa dla jeża”

100 ha

Łączna powierzchnia łąk miejskich w 2023 r.

Kontynuowane były działania związane z bioróżnorodnością, takie działania, które mają poprawić warunki bytowe flory i fauny, głównie owadów i drobnych ssaków. Jednym z nich są łąki miejskie, mieliśmy ich w zeszłym roku około 100 hektarów.

Drzewa i krzewy. Ważny temat. W zeszłym roku jednostki i spółki miejskie zasadziły ponad 4600 drzew i ponad 19 tysięcy krzewów:

KOMISJA KLIMATU, ŚRODOWISKA I EKOLOGII

Bioróżnorodność i tereny zieleni

Drzewa i krzewy:

- Jednostki i spółki miejskie zasadziły **4611 drzew** oraz **19 232 krzewy**
- Inwestorzy wykonali nasadzenia zastępcze w liczbie **3180 drzew**
- Założono **2 mikrolasy**
- Podjęto prace zmierzające do opracowania **Gdańskiej Karty dla Drzew**

Tereny Zieleni:

- **Park Południowy** – ukończono koncepcję architektoniczno-krajobrazową oraz inwentaryzację przyrodniczą; rozpoczęto zagospodarowanie parku
- Zakończono zagospodarowanie terenu **Optywu Motławy wraz z bastionami**
- Wykonano **ogród kieszonkowy** przy ul. Batorego i ul. Jaśkowa Dolina

7,8_{tys.}

nowych drzew w mieście

W celu opracowania Gdańskiej Karty Drzew odbyły się 4 spotkania z ekspertami, z przedstawicielami innych samorządów, także z przedstawicielami organizacji społecznych, na których dyskutowano o tym jak chronić drzewa, jak pielęgnować, jak zazieleniać miasto. W zakresie terenów zieleni ukończono koncepcję architektoniczno-krajobrazową Parku Południowego, także skompletowano inwentaryzację przyrodniczą dla tego terenu. Zakończono zagospodarowanie terenu Optywu Motławy, w dużej mierze zgodnie z wytycznymi Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Z takich mniejszych inwestycji wykonano ogród kieszonkowy przy ul. Batorego i Jaśkowej Dolinie.

Odporność na zmiany klimatu. Tutaj działania w dużej mierze koncentrują się na zwiększeniu retencji:

KOMISJA KLIMATU, ŚRODOWISKA I EKOLOGII

Odporność na zmiany klimatu

Mała retencja:

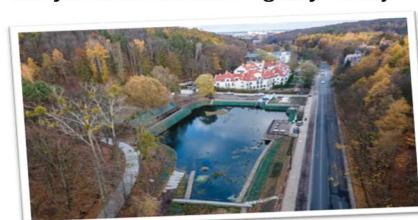
- **9 nowych obiektów** wykonanych przez Gdańskie Wody (ogrody deszczowe, niecki retencyjne, rewitalizacja stawu Górska)
- Udzielono **5 dotacji** na wykonanie ogrodu deszczowego

Zbiorniki retencyjne:

- Zakończono budowę **zbiornika Jaśkowa Dolina** (9,3 tys. m³) wraz z otoczeniem o funkcji rekreacyjnej
- Przebudowano **zbiornik Subistawa** na Potoku Oliwskim, dzięki czemu trzykrotnie zwiększono rezerwę powodziową

Inne zakończone inwestycje:

- Budowa **wału przeciwpowodziowego Optywu Motławy** na odcinku od ul. Elbląskiej do ul. Zawodników
- Przebudowa **odprowadzania wód opadowych ze skrzyżowania ul. Nowe Ogrody i 3 Maja**

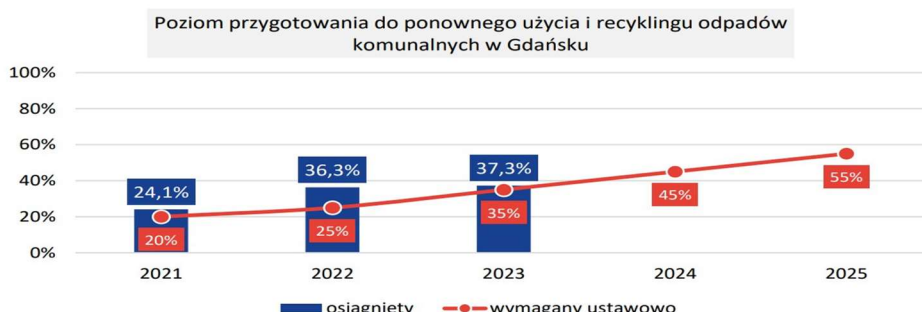

Łącznie dzięki tym działaniom zwiększono pojemność retencyjną o około 15 tysięcy m³. Bezpieczeństwo przeciwpowodziowe, to budowa wału przeciwpowodziowego Optywu Motławy oraz przebudowa odprowadzania wód opadowych za skrzyżowania ul. Nowe Ogrody i 3 Maja. Oprócz tych działań można dodać np. rozbruki terenów zurbanizowanych, odbyły się te rozbruki w pięciu lokalizacjach w zeszłym roku, czyli usuwano powierzchnię betonową i zasadzono rośliny, co daje jakiś potencjał do zwiększenia retencji.

Jeśli chodzi o zagospodarowanie odpadów, to jednym z takich wymogów, które są w prawie jest poziom recyklingu odpadów komunalnych. Ten wymagany ustawowo poziom zmienia się z każdym rokiem. W zeszłym roku wynosił 35%, w Gdańsku osiągnęliśmy poziom 37,3%, więc nieznacznie wyższy.

KOMISJA KLIMATU, ŚRODOWISKA I EKOLOGII

Gospodarka obiegu zamkniętego

W porównaniu do innych większych miast był to wynik całkiem niezły, bo w gronie 12 miast Unii Metropolii Polskich to był 4 wynik, jeśli chodzi o poziom recyklingu. Natomiast oczywiście jest to wyzwanie na lata kolejne, bo ten poziom jest wymagany dość szybko. W kolejnych latach rośnie, w przyszłym roku to będzie już 45%, w kolejnym 55%, a docelowo 65% w 2035 roku.

Działania w zakresie gospodarki odpadami koncentrowały się na, czyli jednym z takich kierunków były inwestycje związane z poprawą odzysku surowców i segregowania odpadów. W tym zakresie:

KOMISJA KLIMATU, ŚRODOWISKA I EKOLOGII

Gospodarka obiegu zamkniętego

Nowy PSZOK

- Uruchomiono i udostępniono mieszkańcom **PSZOK przy ul. Ebląskiej 66**. Jest to drugi funkcjonujący punkt w mieście.

Nowa sortownia odpadów

- Zakończono **modernizację sortowni odpadów** w Zakładzie Utylizacyjnym; dzięki wdrożonym rozwiązaniom można odzyskiwać 85% surowców trafiających do sekcji sortowania (2x więcej niż przed modernizacją)

Zielone ryneczki dzielnicowe

- Uruchomiony został pilotażowy **ryneček w dzielnicy Piecki-Migowo**, umożliwiający lokalnym rolnikom bezpośrednią sprzedaż warzyw i owoców oraz produktów spożywczych

-0,9%

zmiana masy odpadów komunalnych w porównaniu do 2022 r.

Ciekawe jest też to i pozytywne, że zatrzymał się wzrost masy odpadów generowanych z odpadów komunalnych generowanych z gospodarstw domowych. W poprzednich latach mieliśmy wzrost, tutaj jakby nastąpiło zatrzymanie. Mniejmy nadzieję, że ta tendencja się utrzyma. Innym działaniem gdzie wpisującym się w ideę gospodarki obiegu zamkniętego to są zielone ryneczki. Tutaj bardziej chodzi o skracanie łańcuchów dostaw, a dzięki temu jakby przeciwdziałanie marnowaniu żywności. Są to też takie przyjazne miejsca robienia zakupów i być może integracji lokalnej społeczności.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Niektórzy twierdzą, że miastotwórcze przy okazji. Osobiście też bardzo sympatyzuję z tym pomysłem.

Pan Robert Wójcik, Główny Specjalista w Wydziale Polityki Gospodarczej

W zakresie ochrony zasobów przyrody. Jeśli chodzi o **ochronę powietrza**, tutaj takim ważnym kierunkiem działań jest ograniczenie miejskiej emisji zanieczyszczeń, czy to poprzez wymianę źródeł ogrzewania, podłączanie do sieci ciepłowniczej, ale także rozwój monitoringu jakości powietrza. Powstała w zeszłym roku szósta stacja sieci ARMAAG na Lawendowym Wzgórzu. Udało się w zeszłym roku dzięki dotacjom, ale także remontom w zasobie komunalnym zlikwidować 213 sztuk pieców węglowych.

KOMISJA KLIMATU, ŚRODOWISKA I EKOLOGII

Powietrze, woda, gleby

Ochrona powietrza:

- Wymiana źródeł ogrzewania
- Podłączenie do sieci ciepłowniczej 234 budynków mieszkalnych
- Nowa stacja monitoringu jakości powietrza przy ul. Lawendowe Wzgórze

213 szt.

zlikwidowanych pieców węglowych
(łącznie w ramach dotacji dla
mieszkańców remontów w zasobie
komunalnym)

Ochrona wód:

- Przebudowano ok. 2,7 km sieci wodociągowej
- Wybudowano ok. 3,6 km sieci kanalizacji sanitarnej
- Projekt "Gdański system monitorowania i prognozowania zagrożeń w wodach podziemnych"

Ochrona gleb:

- Monitoring terenów, na których występują ruchy masowe ziemi (25 osuwisk)
- Kontynuowano prace remediacyjne na terenie Szańca Zachodniego

Ochrona wód, to z jednej strony działania związane z gospodarką wodno-ściekową, czyli przebudowa 2,7 km sieć wodociągowej i rozbudowa kanalizacji sanitarnej, ale także monitoring zasobów wód podziemnych.

W zakresie **ochrony gleb** można wymienić monitoring ruchów masowych ziemi, które są objęte monitoringiem, występuje 25 osuwisk, z czego 6 osuwisk było objętych monitoringiem szczegółowym, tu chodziło o takie aktywne osuwiska. Kontynuowano także prace remediacyjne na terenie Szańca Zachodniego. Utworzono też kolejny przetarg ze względu na to, że wykryto nowe zanieczyszczenia.

Edukacja Ekologiczna.

Mamy nowy program od zeszłego roku Program Zielonej Edukacji. Został zainaugurowany pilotażowo w 32 placówkach. Jest to program, w którym uczniowie, czy dzieci w przedszkolach realizują wspólnie z nauczycielem i jakąś osobą merytoryczną z gdańskich jednostek jakiś projekt, próbują dokonać jakiejś zmiany ekologicznej w swoim otoczeniu, więc jest to taki świetny projekt, który angażuje do wspólnego działania. Była to edycja pilotażowa.

KOMISJA KLIMATU, ŚRODOWISKA I EKOLOGII

Edukacja ekologiczna

Program Zielonej Edukacji

- Program edukacji ekologicznej w szkołach i przedszkolach
- Rozpoczęcie pilotażu w 32 placówkach

Program edukacyjny "Czyste Miasto Gdańsk"

- Dotyczy segregowania odpadów
- wdrożenie poziomu III - zajęcia dla klas VII i VIII w Zakładzie Utylizacyjnym

Gdańskie Forum Zmian Klimatu

- Trzecia edycja forum - spotkanie warsztatowe z mieszkańcami
- Wnioski i rekomendacje ze spotkania wykorzystano w procesie aktualizacji MPA

8,5 tys.

dzieci i młodzieży uczestniczących w programie edukacyjnym "Czyste Miasto Gdańsk"

Program edukacyjny „Czyste Miasto Gdańsk”, to już znany program z kilkuletnią tradycją. Dotyczy stricte segregowania odpadów, czyli generalnie gospodarki odpadami. Realizowany jest na różnych poziomach od najmłodszych dzieci do ósmej klasy. Zerówki i klasy drugie tj. pierwszy poziom. Drugi poziom to klasy czwarte i szóste. I w zeszłym roku wdrożono trzeci poziom w tym programie dla klas siódmych i ósmych. I te zajęcia już się nie odbywają w placówkach, tylko formie warsztatowej w Zakładzie Utylizacyjnym. Łącznie w tym programie w zeszłym roku wzięło udział 8,5 tysiąca dzieci i młodzieży.

Oprócz działań edukacyjnych ważne są też takie, które włączają mieszkańców do jakiejś wspólnej dyskusji, choćby o tym jak możemy się zaadaptować do zmian klimatu. Trzecia edycja Gdańskiego Forum Zmian Klimatu w zeszłym roku się odbyła. Było to o tyle ważne, że wnioski z tego spotkania były też wykorzystywane w pracach nad aktualizacją Miejskiego Planu Adaptacji, które ruszyły właśnie w zeszłym roku.

Jeszcze kilka słów o transformacji energetycznej, która jest opisana w rozdziale „Dostępne Miasto”. Trwały prace nad ważnymi dokumentami dla tego obszaru. Opracowano plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwo gazowe. Rozpoczęto prace nad Planem Działań na Rzecz Zrównoważonej Energii i Klimatu oraz do Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu, aktualizacji tego dokumentu.

KOMISJA KLIMATU, ŚRODOWISKA I EKOLOGII

Transformacja energetyczna

Dokumenty na poziomie strategicznym

- **Plan zaopatrzenia** w ciepło, energię elektryczną i paliwo gazowe
- **SECAP** – Plan Działań na rzecz Zrównoważonej Energii i Klimatu
- **MPA** - Miejski Plan Adaptacji do zmian klimatu

Modernizacja energetyczna

budynków mieszkalnych

- zakończenie – ul. Łąkowa 18 i 20
 - kontynuacja – np. ul. Łąkowa, Wróbla, Dolna, Toruńska
- ##### budynków oświatowych
- 3 przedszkola, 4 szkoły Podstawowe, Państwowa Szkoła Muzyczna, Zespół Szkół Ogólnokształcących

160 tys. ton

rocznie przetworzy Port Czystej Energii

Kontynuowano działania związane z modernizacją energetyczną budynków oświatowych, tu było 9 obiektów w zeszłym roku ukończonych i także budynków mieszkalnych. M.in. Łąkowa 18 i 20. Kolejne budynki są w trakcie prac, albo w trakcie przygotowania. I oczywiście Port Czystej Energii. Tu już bardzo zaawansowany w zeszłym roku etap budowy. Teraz trwają rozruchy. Obiekt ten przetworzy 160 tysięcy ton odpadów rocznie w czystą energię m.in. gospodarstw domowych.

Ważnym tutaj kierunkiem działań jest poprawa efektywności energetycznej i zarządzanie zużyciem mediów. Jednym z takich ważniejszych działań jest pilotaż „Zintegrowanego Systemu Zarządzania Energią (BEMS) w jednym z przedszkoli gdańskich.

KOMISJA KLIMATU, ŚRODOWISKA I EKOLOGII

Transformacja energetyczna

Zarządzanie zużyciem mediów

- pilotaż **Zintegrowanego Systemu Zarządzania Energią (BEMS)** w przedszkolu nr49 przy ul. Śląskiej
- Montaż czujników temperatury, siłowników grzejnikowych i urządzeń telekomunikacyjnych

Działania jednostek i spółek miejskich

- modernizacje opraw oświetleniowych
- instalacje **paneli fotowoltaicznych**
- **system zdalnego sterowania ciepłem** w Miejskiej Hali Sportowej

Działania skierowane do mieszkańców

- Punkt Konsultacyjno-Informacyjny
- Kampanie informacyjne
- Dotacje dla mieszkańców

33%

spadek zużycia energii cieplnej i **16%** spadek zużycia energii elektrycznej dzięki BEMS

700

konsultacji telefonicznych w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym

Ten obiekt został opomiarowany tak by zoptymalizować zużycie energii. I udało się obniżyć już w zeszłym roku zużycie energii cieplnej o 1/3, a energii elektrycznej o 16%. Tu można też oczywiście wymienić różne działania jednostek i spółek miejskich związanych z

modernizacją opraw oświetleniowych na bardziej energooszczędne, np. w programie „Jaśniejszy Gdańsk” instalacje paneli fotowoltaicznych, czy systemy zdalnego sterowania ciepłem w miejskiej hali sportowej przy ul. Kołobrzeskiej. To także działania skierowane do mieszkańców, a więc działania edukacyjne i konsultacyjne, np. punkt konsultacyjno-informacyjny związany z programem „Czyste powietrze i ciepłe mieszkanie”. Tutaj udzielono aż 700 konsultacji telefonicznych. Były też kampanie informacyjne, np. „Zmień nawyki” związane z edukacją w kierunku ograniczenia zużycia energii. I także dotacje dla mieszkańców, czy to na wymianę pieców węglowych, czy na instalacje pomp ciepła i kolektorów słonecznych. I na tym bym chciał zakończyć ten krótki przegląd działań. Dziękuję za uwagę.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska

Dziękuję bardzo za faktycznie taką bardzo intuicyjnie przygotowaną prezentację. Natomiast mam kilka pytań. Jedno pytanie, jeżeli chodzi o mieszkańców Gdańska, na ile Państwo w tej statystyce są w stanie wychwycić osoby, które nie są obywatelami polskimi, czy w ogóle były takie założenia, bo jakby wiemy, że to są nasi sąsiedzi, że to są ręce do pracy w Gdańsku jak najbardziej, czy jest plan to uwzględnić. Wiem, że w tym momencie tak naprawdę to telefonia komórkowa jest w miarę skuteczną metodą, ale chciałabym się dowiedzieć jak to wygląda, bo wydaje mi się, że te osoby to też jest potencjał rozwojowy, tak okrutnie to nazwać jak potencjał rozwojowy naszego miasta, ale tak to wygląda.

Drugie pytanie, jeżeli chodzi o mnie, prawdopodobnie Państwo Radni będą jeszcze mieli jakieś kwestie, tj. właśnie promowanie zielonej retencji. Z jednej strony słowa uznania, bo już powiedziałabym nie tylko prasa, ale literatura się rozpisuje o tym co tutaj zostało zainicjowane w Gdańsku. Mam na myśli jakby wprowadzenie równorzędnie z tą wielkopowierzchniową retencją tej rozproszonej retencji, zachęcanie mieszkańców. Rozumiem, że te 5 dotacji dotyczy osób fizycznych, bo o ile pamiętam tak był sformułowany regulamin. Czy Państwo mają jakieś przemyślenia, co by należało zrobić, żeby mieszkańcy chętniej inwestowali. Czy wiecie Państwo, że mieszkańcy wykonują takie inwestycje, ale powiedzmy z jakichś tam przyczyn formalnych nie korzystają z dotacji?

Kolejne pytanie tj. z kolei te dokumenty, które Państwo wymieniliście tzn. „Miejski Plan Adaptacji do Zmian Klimatu”. Według mojej wiedzy faktycznie trwają prace nad aktualizacją. Rozumiem, że mamy się spodziewać, że to wróci na radę miasta jako dokument przyjmowany w 2018 roku przez Radę Miasta Gdańska i to samo pytanie dotyczące tzw. SEKAP. Czy to będzie traktowane jako akt kierownictwa wewnętrznego tak zwany, czy to będzie również kierowane na Komisję i radę Miasta Gdańska? Tyle z mojej strony. Teraz prosiłabym o odpowiedź, a jeżeli Państwo Radni mieli jakieś pytania, to oczywiście dalej kontynuujemy dyskusję.

Pan Robert Wójcik, Główny Specjalista w Wydziale Polityki Gospodarczej

To co my podajemy tj. oczywiście oficjalna liczba mieszkańców podawana przez Główny Urząd Statystyczny, czyli 487 tysięcy z kawałkiem. Na ile ta wartość uwzględnia obcokrajowców? W niewielkim. Wiemy, że to nie jest doskonała wartość, natomiast jest to jakby liczba oficjalna prezentowana przez jednostkę, czy urząd, który jest powołany do tego, aby takie dane zbierać. Myślę, że uwzględnia tylko w takim zakresie w jakim osoby są zameldowane.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Słyszałam o takich estymacjach, że nawet populacja Gdańska wzrosła o ponad 20%, więc to by mogło wskazywać, że ta dynamika wzrostu populacji dla tle innych miasta jest jeszcze większa.

Pan Robert Wójcik, Główny Specjalista w Wydziale Polityki Gospodarczej

Tak, to 20% myślę, że wzięło się, chodzi o raport Unii Metropolii Polskich, który był opracowany właśnie na podstawie telefonii komórkowej, ale było to w pierwszych miesiącach po wybuchu wojny. I wtedy rzeczywiście szacowano, że w Gdańsku przebywa 150 - 160 tysięcy osób z Ukrainy, przy czym nie wszyscy z nich to były osoby, które przyjechały po wybuchu wojny. Spora część z nich to były już osoby, które tutaj były wcześniej, mniej więcej pół na pół to się rozkładało. Oczywiście tj. szacunek na podstawie telefonii komórkowej, też trzeba do tego podchodzić z jakimś dystansem. Oczywiście zdajemy sobie sprawę, że statystyki publiczne nie pokazują w pełni ile mamy mieszkańców. Jeszcze chyba w 2018, czy 2019 roku była taka analiza robiona, też na podstawie danych z telefonii komórkowej i w Gdańsku z Gdynią i okolicznymi gminami wyszło z niej, że takich mieszkańców Gdańska wyszło około 540 tysięcy. Oczywiście takich mieszkańców zdefiniowanych na podstawie zachowania ich telefonów, więc tu też trzeba wziąć pod uwagę, że ...

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

... czyli bywali popołudniami tutaj popołudniami, o ile pamiętam metodologię tego badania.

Pan Robert Wójcik, Główny Specjalista w Wydziale Polityki Gospodarczej

Wiemy, że mamy więcej mieszkańców niż podają oficjalne liczby, natomiast taka precyzyjna liczba jest bardzo trudna do podania.

Pani Sandra Stelmak – Inspektor w Wydziale Polityki Gospodarczej

Jeżeli mówimy o cudzoziemcach. Z Wydziału Spraw Obywatelskich otrzymujemy zazwyczaj dane o cudzoziemcach, którzy są zameldowani na pobyt stały lub czasowy i w zeszłym roku było to nieco ponad 9 tysięcy osób, w 2022 roku było to nieco więcej, bo nieco powyżej 10 tysięcy. I to w ogóle nie odzwierciedla właśnie tej liczby osób z Ukrainy, którą mieliśmy w swoim mieście, ale to również ze względu na przepisy. Osoby wyjeżdżające z Ukrainy w tamtym momencie były objęte inną ustawą i były traktowane jako uchodźcy wojenni. Oni w ogóle się nie wliczali do naszych statystyk, pomimo tego, że mieliśmy zdecydowanie większą liczbę, nie widać tego w oficjalnych statystykach zameldowania, ponieważ oni byli traktowani na innych regulacjach prawnych.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Dziękuję.

Pan Ryszard Gajewski – Gdańskie Wody, prezes zarządu

Szanowni Państwo. Będę się starał nie rozgadać, bo temat jest dosyć szeroki, jeżeli chodzi o promocję i rozwój zielonej retencji. Zresztą tak powiem, że sam termin powstał w Gdańsku, tzn. nie było wcześniej tego terminu, myśmy go gdzieś tam niecałe trzy lata temu wymyślili pt. „Zielona Retencja” ...

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

... pojawiała się zielona infrastruktura ewentualnie.

Pan Ryszard Gajewski – Gdańskie Wody, prezes zarządu

... tak zielona infrastruktura i myśmy tutaj jakby stworzyli ten termin, on się przyjmuje w tej chwili gdzieś na stronach nawet rządowych widziałem ten termin, więc rzeczywiście tutaj jest to nasz sukces. Natomiast, jeżeli chodzi o rozwój i biorąc pod uwagę, że my jesteśmy niezaprzeczalnym liderem w Polsce tego tematu, no tutaj te wszystkie problemy związane z tym, że musimy wiele rzeczy przechodzić jako pierwsi, są związane, więc rzeczywiście ten rozwój idzie, na różne elementy zwracamy uwagę w różnym czasie i ta retencja, można powiedzieć powstaje i na czym się skoncentrowaliśmy w ostatnich latach przede wszystkim, no to było to, żeby ta retencja rozproszona była zasadą przy realizacji inwestycji. To znaczy, żeby każda inwestycja nowa już była projektowana w ten sposób. I na tym szedł nasz główny nacisk po to żeby nie było takiej straconej szansy, że jest inwestycja, która tego nie uwzględnia i ten system wdrożyliśmy. Wydaje nam się, że on jest szczelny i rzeczywiście w tej chwili każda nowa inwestycja musi to uzgodnienie z nami być zawarte i to powstaje. Szacujemy w tej chwili, że tych lokalizacji w Gdańsku będzie przynajmniej ponad 150, gdzie te obiekty pracują. Więc na to szedł nasz główny nacisk. Też jakby powstają te obiekty w ramach naszych działań, takich interwencyjnych, doraźnych, tam gdzie są jakieś problemy właśnie z podtopieniami, no ale na pewno warto rzeczywiście i tu jesteśmy trochę nieusatisfakcjonowani tym można powiedzieć, no niedużą ilością wniosków dotyczących mieszkańców i rzeczywiście warto się tutaj zastanowić. Wydaje nam się, że tu by była potrzebna jakaś kampania skierowana jednak informacyjna do mieszkańców dedykowana temu tematowi pod kątem właśnie jakie są możliwości dotacji. Też trzeba powiedzieć, że trochę tutaj częściowo, może na to też miał wpływ program „Moja woda”, który był przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej realizowany, więc część środków szła dotacyjnych właśnie tamtym programem. Stąd też może mniejsze zainteresowanie tym programem miejskim. Z tego co wiem, z tego co słyszałem, to program „Moja woda” ma być reaktywowany. Na ten temat toczą się jakieś rozmowy, ale niezależnie od tego wydaje się, że warto o takiej kampanii pomyśleć. My w ramach programu rozwoju „Zielone Miasto” zaplanowaliśmy działania właśnie w postaci kampanii dedykowanych różnym elementom programu „Zielone Miasto”, więc być może właśnie tego rodzaju program warto właśnie w ramach tego zaplanować. Myśmy jeszcze nie podjęli decyzji jakie konkretne te kampanie. Po prostu zostawiliśmy to, bo te potrzeby też w zakresie edukacji można powiedzieć tutaj są bardzo duże, np. też inna potrzeba w zakresie takiego indywidualnego zabezpieczania się przeciwpowodziowego mieszkańców. To jest też duży temat, gdzie warto po prostu też zwiększać świadomość dotyczącą jak mieszkańcy sami mogą zabezpieczać swoje nieruchomości, szczególnie w miejscach narażonych właśnie na podtopienia. Nie wiem czy odpowiedziałem, czy jeszcze coś wymaga uzupełnienia?

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Jeżeli o mnie chodzi, to jak najbardziej.

Pan Robert Wójcik, Główny Specjalista w Wydziale Polityki Gospodarczej

Jeszcze ja odpowiem na ostatnie pytanie. Jeżeli chodzi o dokumenty strategiczne, wspólnie z Wydziałem Środowiska inicjowaliśmy aktualizację dokumentów strategicznych w zakresie energetyki, środowiska, klimatu. Na początku opracowaliśmy projekt planu zaopatrzenia, aktualizację z którą przyszlismy do Państwa na radę miasta i uzyskaliśmy akceptację i uchwalenie dokumentu. Drugim dokumentem jest System Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej (SEKAP). SEKAP to nic innego jak aktualizacja Planu Gospodarki

Niskoemisyjnej (PGN) do poziomu SEKAP-u, ponieważ z jednej strony wiemy, że PGN był takim dokumentem, który był wymagany w poprzedniej perspektywie dofinansowania, ale stał się poniekąd dokumentem martwym i próbowaliśmy uzyskać informacje, czy coś z tego będzie czy nie. Niemniej nikt nie był w stanie powiedzieć jaka będzie perspektywa, no wiemy, że mamy porozumienie burmistrzów i tutaj SEKAP jest jakby dokumentem wiodącym, stąd chcieliśmy zachować elementy PGN-u i rozszerzając go do dokumentów SEKAP-u, tak, że dokument de facto jest już gotowy. Planowaliśmy w sierpniu po wakacjach przyjść na radę, żeby ten dokument uchwalić. No i kolejnym dokumentem, który obecnie jest jeszcze opiniowany, zbierane są uwagi, bo już wiem, że plan inwestycyjny był przygotowany, zebrany przez wszystkie jednostki, spółki też jakby w kooperacji, czy w powiązaniu z programami rozwoju jest opracowany MPA (Miejski Plan Adaptacji) i on także docelowo, jego aktualizacja trafi na radę miasta.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Bardzo dziękuję. Widziałam, że radna Błaszczuk zgłaszała się, proszę bardzo.

Wiceprzewodnicząca Kamila Błaszczuk

Dziękuję bardzo. Jeszcze chciałam na chwile wrócić do tego wątku śmieciowego z odpadami związanego, ponieważ wiemy, że teraz trwają prace legislacyjne jeszcze w sejmie nad tematem odpowiedzialności producentów za opakowania. Czy są w ogóle jakieś szacunki jak to może wpłynąć w przyszłych latach na ten współczynnik, który musimy osiągnąć w recyklingu, czy w ponownym użyciu odpadów w naszej gospodarce?

Pan Robert Wójcik, Główny Specjalista w Wydziale Polityki Gospodarczej

Nie mamy tutaj eksperta od odpadów, ...

Wiceprzewodnicząca Kamila Błaszczuk

Trochę się bałam właśnie, że może ...

Pan Robert Wójcik, Główny Specjalista w Wydziale Polityki Gospodarczej

...więc chyba się nie podejmiemy odpowiedzi. Przekażemy to pytanie do Wydziału Gospodarki Komunalnej.

Wiceprzewodnicząca Kamila Błaszczuk

Dobrze. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Czy są jeszcze jakieś pytania Państwa Radnych?

Przepraszam, przypomniałam sobie o jeszcze jednej kwestii, którą chciałam zapytać, mianowicie widzieliśmy slajd dotyczący dotacji na wymianę nieefektywnych źródeł ciepła i panie dyrektorze, jak daleko jeszcze? My tak od czasu do czasu rozmawiamy o tym, że tak naprawdę te oficjalne statystyki były mocno niedoskonałe i właściwie to dopiero możliwość pozyskania dotacji na węgiel, teraz w związku z kryzysem wojennym ujawniła nam szerszy obraz sytuacji, ale jaka jest dynamika, bo ten 1 września 2024 roku, to już w tym roku i to raptem kilka miesięcy.

Pan Mariusz Sadłowski – Dyrektor Biura Energetyki

Już jest blisko. W każdym razie w danych, które przekazuje Urząd Marszałkowski ciągle widzimy, że pokazują, że Gdańsk ma 22 tysiące pieców do likwidacji. Ja ciągle się zastanawiam skąd te dane. Oni mają zlecone jakieś analizy zewnętrzne i próbują dociec,

albo, żeby zaktualizowali, albo podjęli jakiegokolwiek działania. Niemniej teraz obecnie oprócz tej listy osób, które otrzymały dodatki węglowe my bazujemy na bazie Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB). Zakładamy, że po to był ten system stworzony, żeby była inwentaryzacja źródeł i też widzimy, że na bieżąco tam gdzie są likwidowane piece, my dostajemy aktualizację deklaracji, tak, że bazujemy na tych deklaracjach. No i tak jakby z doświadczenia widzę, że problem jest dość duży ponieważ, o ile jeszcze dwa lata temu tych dotacji miejskich, czy tych programów krajowych szło stosunkowo dużo, to widzimy pewnego rodzaju spowolnienie pomimo tego, że termin się zbliża. I problem polega na tym, z czym my się borykamy, to w głównej mierze są klienci tzw. oporni, czy trudni, bo z jednej strony są to osoby często starsze, wymagające pomocy, już zakładające, że po prostu, że im bez przeprowadzenia procedury inwestycyjnej nie są w stanie sobie rozwiązać tego problemu, nawet dzisiaj dostaliśmy pismo z wnioskiem o to, żeby im to odłożyć, bo Państwo mają ponad 80 lat i oni nie widzą jak to zrobić, w jaki sposób to zorganizować. A z drugiej strony mamy tzw. malkontentów, którzy mówią, no ale dobra, wy w mieście macie tyle pieców, więc najpierw usuńcie u siebie, a później podajcie nas. To też jest jakby pewnego rodzaju problem z punktu widzenia wagi, czy przełożenia działań z poziomu miasta ciężko nam jest zmuszać mieszkańców do wymiany pieców, którzy odpowiadają nam właśnie w taki sposób, że mówią najpierw zróbcie porządek u siebie.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Na razie to przekonywać, zmuszać to już później inne środki, inne paragrafy.

Pan Mariusz Sadłowski – Dyrektor Biura Energetyki

Współpracujemy ze Strażą Miejską, m.in. przekazaliśmy im listę pieców, co pomaga im z jednej strony w odpowiedzi na zgłoszenie, a z drugiej strony informowania mieszkańców o tym, że jest taka potrzeba. Zostali wyposażeni w ulotki i chodząc przekazują ulotki i informują mieszkańców o takiej potrzebie, o tego typu działaniach. My czekamy na wsparcie ze strony regionu, czyli Urzędu Marszałkowskiego i ewentualnie jakieś wytyczne z poziomu krajowego jak chcemy dalej z tym tematem zabiegać. Oczywiście rozumiem cel i ideę, no problem jest taki w jaki sposób możemy wesprzeć mieszkańców. My dostrzegamy potrzebę wsparcia technicznego, co jest dość problematycznym jeśli chodzi o organizację z poziomu miasta, ponieważ fajnie brzmi idea, ale problemy okazują się na etapie jak przychodzimy od ogółu do szczegółu, bo fachowców, którzy są w stanie doradzić, przeprowadzić proces inwestycyjny, nie jesteśmy w stanie zgromadzić w ramach struktur urzędowych, a z drugiej strony jest problem, żeby znaleźć fachowców zewnętrznych, no to pozostaje pytanie, w jaki sposób zapewnić pewnego rodzaju transparentność, żeby nie było, że my naganiamy klientów do konkretnego rozwiązania, czy konkretnego doradcy i t.j. dość trudna ścieżka, tak, że termin się zbliża wielkimi krokami. Klienci przychodzą, przychodzą zainteresowani, ale mamy dość duży odzew i odpowiedź tym, że wbrew pozorom u nas jest więcej pieców do likwidacji w zasobie komunalnym i to jest dość duże wyzwanie dla nas. Pytanie, czy likwidować pojedyncze piece, czy cały budynek modernizować, no bo pamiętajmy, że szczególnie w tych kamienicach, bo czym innym jest np. obsługa czystego powietrza, ponieważ mamy domki jednorodzinne i tam stosunkowo łatwo jest nawet powiedzieć mieszkańcowi co ma zrobić, z drugiej strony właściciel domku jednorodzinnego w Gdańsku z reguły jest to osoba bardziej majątna i świadoma. Często mamy do czynienia z osobami, które po prostu nabywają taki budynek i od razu do nas się zgłaszają o dofinansowanie. Gorzej jest jeżeli chodzi o budownictwo, czy to budownictwo komunalne, czy to nawet te stare budynki, bo pamiętajmy, że, jedno to zlikwidować piece, a

drugie, żeby cokolwiek innego dać, to trzeba cały budynek uzbroić i ważna jest rola i współpraca i staramy się to komunikować do zarządców nieruchomości, niemniej zarządcy nieruchomości straszą mieszkańców, a sami nie podejmują działań, inicjatyw. Tutaj świetnie nam się układa współpraca z PGEC, które też inicjuje spotkania ze wspólnotami, sugerując, żebyśmy razem realizowali działania. Zachęcamy trochę zarządcę, no bo czym innym jest występowanie pojedynczego mieszkańca do nas po dotację, a czym innym jest jeżeli wystąpi każdy mieszkaniec i jeszcze zarządca. To są wstanie zbudować piony całe, czy to gaz, czy sieć miejska ...

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

... wiadomo, że to działanie systemowe jest znacznie lepsze z punktu widzenia efektów, które sobie zyskają ...

Pan Mariusz Sadłowski – Dyrektor Biura Energetyki

... tak. Tylko też mamy świadomość, że przez lata trochę zmieniło się patrzanie społeczności, już taka kooperacja jest trudna, dużo mieszkańców bardziej stawia na indywidualność, czyli oni dopasowują coś co im się podoba, a nie tak jakby nie przez pryzmat dobra wspólnego, wspólnoty na przykład. I to jest dość duży problem. My mamy taką specyfikę, że mamy dużo budynków wielorodzinnych ze stosunkowo dużą ilością tych źródeł nieefektywnych. Pytanie w jaki sposób do tego podejść. My wolimy rozmawiać z zarządcami, ale zarządcy wiedzą, że tj. dla nich kolejny obowiązek, czy działanie i liczymy trochę na wsparcie z poziomu krajowego, tak jakby przymuszeniem, bo programy są i finansowo bardzo dobre, czy to Banku Gospodarstwa Krajowego, czy nawet wsparte jeszcze naszymi dotacjami, tylko tyle, że ktoś musi przeprowadzić te inwestycje.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Dziękuję bardzo.

Rozumiem, że te działania z poziomu centralnego, to ma pan na myśli zmianę prawa po prostu.

Pan Mariusz Sadłowski – Dyrektor Biura Energetyki

No myślę, że tak. Czekamy. Dyrektywa budynkowa, zbliża się też wielkimi krokami europejska. Czekają w jaki sposób zostanie ona w polskich realiach wprowadzona.

Była już u mnie nawet pani radna, pytając jak planujemy podejść do tej dyrektywy budynkowej. No my czekamy w jaki sposób ona do warunków polskich prawnych dopasowana i jaki będzie miała zakres. No na pewno duża rola jest zarządców nieruchomości, no bo to oni mają wiedzę i wiedzę też z kim rozmawiać, w jaki sposób tą modernizację przeprowadzać, bo jeżeli chodzi o budynki jednorodzinne, to z tym sobie spokojnie poradzimy.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Rozumiem. Bardzo dziękuję.

Czy są jeszcze jakieś pytania ze strony Państwa Radnych? Nie widzę, przechodzimy do opiniowania. Tylko tutaj zwracam Państwa uwagę, że nie jest to opiniowanie samego dokumentu, który został nam przedstawiony, bo on niejako ma zobrazować sytuację, ale jest to opiniowanie projektu uchwały RMG w sprawie udzielenia Prezydentowi Miasta Gdańska wotum zaufania.

Ustalenia: Opinia Komisji

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Poddała pod głosowanie przyjęcie i pozytywne zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie udzielenia Prezydentowi Miasta Gdańska wotum zaufania – Druk nr 24.

Głosowanie:

Po wysłuchaniu informacji i wyjaśnień przedstawionych przez Panią Sandrę Stelmak, Inspektora w Wydziale Polityki Gospodarczej i Pana Roberta Wójcika, Głównego Specjalistę w Wydziale Polityki Gospodarczej oraz przeprowadzonej dyskusji, Komisja – 4 głosami za, przy 1 głosie przeciwnym i 0 głosach wstrzymujących się - **przyjęła i pozytywnie zaopiniowała** przedmiotowy projekt uchwały, zawarty w Druku Nr 24 - bez poprawek. **Opinia Nr 3-3/5/5/2024 - została przekazana do protokołu z sesji Rady Miasta Gdańska z 20 czerwca 2024 roku.**

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Bardzo Państwu dziękuję. Jeżeli Państwo są zainteresowani kolejnym punktem, to bardzo zapraszam.

PUNKT – 1.1.

Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały RMG w sprawie zawarcia porozumienia Gminy Miasta Gdańska z Gminą Miasta Sopotu w zakresie wspólnej realizacji projektu dotyczącego wykorzystania potencjału OZE – Druk Nr 63.

Przedstawia: Pan Mariusz Sadłowski – Dyrektor Biura Energetyki

Oryginał projektu uchwały znajduje się w protokole z sesji Rady Miasta Gdańska z 20 czerwca 2024 r. – sprawa **BRMG.0006.202.2024.**

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

W tym miejscu przechodzimy do punktu 1.1., czyli wspomnianej przeze mnie projektu uchwały sprawie zawarcia porozumienia Gminy Miasta Gdańska z Gminą Miasta Sopotu w zakresie wspólnej realizacji projektu dotyczącego wykorzystania potencjału OZE – Druk Nr 63. Uchwała jest dość lakoniczna, znacznie szersze uzupełnienie gdyby tutaj pan dyrektor mógł wprowadzić.

Pan Mariusz Sadłowski – Dyrektor Biura Energetyki

Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowni Państwo Radni.

Chciałem na początku przeprosić i podziękować. Przeprosić, że tak późno przyszliśmy z tą uchwałą, a podziękować, że udało jeszcze nam dzisiaj spotkać na Komisji, żeby ten temat Państwu przybliżyć. Niemniej ta szybkość działania wynika z tego, że z wniosku, który złożyliśmy do Krajowego Planu Odbudowy (KPO) na społeczności energetyczne, który złożyliśmy we wrześniu zeszłego roku otrzymaliśmy pozytywną opinię w zeszły czwartek, tak, że to o tyle dobre. W zasadach naboru, który był realizowany przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii dodatkowa punktacja wynikała z działania, jeżeli w dany projekt zaangażowane jest więcej niż jedna gmina, stąd też świadomie podjęliśmy decyzję poszukiwania partnera, rozmawialiśmy z gminą Kolbudy i z gminą miasta Sopotu, no i

ponieważ z tymi gminami mieliśmy wspólny komponent. Z jednym mieliśmy szkołę metropolitalną z drugim mieliśmy zaś Ergo Arenę. I przez pryzmat tych rozmów wypracowaliśmy projekt, tzn. wyszliśmy z inicjatywą propozycji dla Sopotu o realizacji wspólnego projektu o dość również długiej nazwie, a mianowicie projekt utworzenia obszarów powiązanych energetycznie z wykorzystaniem potencjału energetycznego OZE budynków i terenów użyteczności publicznej z uwzględnieniem wspólnego obiektu i terenów funkcjonalnych hali sportowo-widowiskowej Ergo Arena zlokalizowanej na terenie gminy miasta Sopotu i gminy miasta Gdańska w zakresie jego oddziaływania energetycznego na teren obu gmin. I z takim też naborem wystartowaliśmy w ramach KPO na działanie w ramach inwestycji B22 na działanie dotyczące rozwoju nowych społeczności energetycznych, no i przedsięwzięcie ma polegać na tym, żebyśmy w ramach tych dwóch miast znaleźli obszary, które mają największy potencjał energetyczny pod kątem dalszych działań energetycznych. Zaznaczam, że jest to I etap i dofinansowanie i dofinansowanie było do poziomu maksymalnie 400 tysięcy złotych, jeżeli w wyniku tego projektu i analizy wyjdzie, że warto w ramach części, bądź np. całego przedsięwzięcia powołać pewnego rodzaju społeczność energetyczną, możemy przejść do II etapu, gdzie dofinansowanie będzie na poziomie miliona złotych. naszym celem jest przejście do II etapu i sfinansowanie dokumentacji technicznej. Niemniej, żeby rozpocząć realizację tego projektu musimy uzyskać zgodę rady na realizację wspólnego projektu, stąd ta uchwała jest dość lakoniczna. Uzasadnienie do uchwały jest troszeczkę dłuższe, a mianowicie opisuje dokładnie to co tutaj wskazujemy. Gmina miasta Gdańska jest ostatecznym odbiorcą tego wsparcia jako wnioskujący, no i partnerem jest gmina miasta Sopotu, którą doprosimy do projektu. Projekt został złożony we wrześniu ubiegłego roku, pozytywną decyzję o wsparciu otrzymaliśmy w zeszły czwartek. Z uwagi teraz na ten planowany okres wakacyjny spieszyliśmy się, żeby uzyskać Państwa zgodę, ponieważ zgodnie z pierwotnymi założeniami projektu wydatkowanie miało się odbyć do końca roku, teraz termin jest przedłużony do końca I kwartału, ale my mamy finansowanie do końca roku, tak że to dużo w naszej sytuacji nie zmienia.

Dofinansowanie do 400 tysięcy złotych, my we wniosku złożyliśmy 399.564 złote. Dofinansowanie jest 90% do kosztów netto, stąd też wartość całego projektu jest na poziomie 517 tysięcy. Końcowa wartość oczywiście zostanie wykazana po realizacji danego przedsięwzięcia, no i wkład własny przy tym założeniu tj. około prawie 120 tysięcy złotych. I w zależności od udziału poszczególnych gmin ten udział zostanie wniesiony w danym zakresie.

Całe to przedsięwzięcie ma składać się z trzech zadań. Pierwsze tj. ta właśnie analiza potencjału, przy czym I etap jest wyłącznie do gminy miasta Gdańska i tutaj zlecamy wykonanie studium wykonalności dla Gdańskiego Ogrodu Zoologicznego w zakresie transformacji energetycznej. Szukamy rozwiązania, żeby wpisując się trochę w założenia Urzędu Marszałkowskiego tworzyć coś na zasadzie wyspy energetycznej, żeby ten gdański Ogród Zoologiczny mógł być samowystarczalny energetycznie.

Drugim elementem jest to lista, którą sporządzono wspólnie z gminą miasta Sopotu. My wskazaliśmy około 160 obiektów, oni około 20 do przeanalizowania. I po wstępnej analizie wykonawca ma wyłonić z tego minimum 39 obiektów, które mają największy potencjał jakby obszarowy, czyli przez możliwość ich łączenia, który będzie przeznaczony do dalszych analiz i te analizy wykonać. Nasz podział udziału własnego będzie uzależniony od tego, czy

w tych 39, bądź większej ilości obiektów, ile będzie obiektów gminy miasta Gdańska gminy miasta Sopotu. Wykonawca będzie współpracował z zespołem roboczym, tak, że wspólnie podejmiemy decyzje jak ten udział będzie wyglądał i ta partycypacja, no proporcjonalnie zakładając ilość obiektów, które zgłosiliśmy, czyli Gdańsk i Sopot. Zakładamy, że nasz udział będzie znacząco większy, ale do tego dodajemy zawsze furtkę ile z tego wszystkiego wykonawca, albo w jaki sposób uzasadni poszczególne elementy, no i po wykonaniu analiz z zadania pierwszego, drugim zadaniem będzie zebranie przez wykonawcę wszystkich opracowań, które mamy w zakresie energetyki, czy to projektu małej elektrowni wodnej, czy innych obiektów już z instalacjami istniejącymi, m.in. tych pilotażowych i przeanalizowanie możliwości stworzenia w jakąś społeczność energetyczną. W obecnych realiach właściwie mamy dwie opcje dla miast, to albo z jednej strony wirtualny prosument, gdzie ustawodawstwo zakłada, że wejdzie w życie dopiero w lipcu przyszłego roku, bądź tzw. plaster energii, który w obecnych realiach jakby za bardzo w możliwościach korzyści nie przewiduje, niemniej chcielibyśmy przejść do II etapu, stąd jest też to działanie, żeby z tego skorzystać. I jest komponent jakby wymagany w ramach naboru, czyli ta część edukacyjna. I tutaj w ramach działalności edukacyjnej, w ramach gminy miasta Gdańska i gminy miasta Sopotu zakładamy działania edukacyjne, wymianę wiedzy, promowanie społeczności energetycznych, ale także wymiana dobrych praktyk, korzystając m.in. z rozwiązań, które obecnie funkcjonują na Ergo Arenie i myślę, że są bardzo świetne do zaprezentowania, nawet Państwa Radnych chętnie zaprosimy na taką wizytę studyjną czy też w przedszkolu, tym pilotażowym, o którym sporo się mówi, a ...

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

... bardzo chętnie, już tutaj dostaję sygnały.

Pan Mariusz Sadłowski – Dyrektor Biura Energetyki

... chcielibyśmy też pokazać jak to fizycznie wygląda. Tak, że myślę, że to też będzie świetna platforma do tego, żeby pokazać jak to w rzeczywistości wygląda. Proszę państwa o pozytywną opinie, żebyśmy mogli zawrzeć partnerstwo z Sopotem i wspólnie realizować dane przedsięwzięcie, a dodatkowa uchwała gminy miasta Sopotu, która jest zaplanowana tydzień później pozwoli nam na zawarcie porozumienia i ewentualnie procedowania postępowania tak, żebyśmy do końca roku byli w stanie opracować tą dokumentację i docelowo ubiegać się o udział w etapie II tych środków w ramach Krajowego Planu Odbudowy. Proszę o pozytywne zaopiniowanie projektu uchwały.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Dziękuję bardzo. Czy są jakieś pytania do projektu uchwały? Nie widzę, podtrzymując to, że bardzo chętnie byśmy kiedyś taką wizytę studyjną zorganizowali wspólnie, przechodzimy do opiniowania.

Ustalenia: Opinia Komisji

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Poddała pod głosowanie przyjęcie i pozytywne zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie zawarcia porozumienia Gminy Miasta Gdańska z Gminą Miasta Sopotu w zakresie wspólnej realizacji projektu dotyczącego wykorzystania potencjału OZE – Druk Nr 63.

Głosowanie:

Po wysłuchaniu informacji i wyjaśnień przedstawionych przez Pana Mariusza Sadłowskiego – Dyrektora Biura Energetyki oraz przeprowadzonej dyskusji, Komisja – 5 głosami za – jednogłośnie - **przyjęła i pozytywnie zaopiniowała** przedmiotowy projekt uchwały, zawarty w Druku Nr 63 - bez poprawek. **Opinia Nr 3-3/6/6/2024 – została przekazana do protokołu z sesji Rady Miasta Gdańska z 20 czerwca 2024 roku.**

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Jednogłośnie. Bardzo dziękujemy, życzymy powodzenia w dalszych etapach, życzymy dalszych etapów przed wszystkim, i w tym miejscu przechodzimy do spraw bieżących.

Pan Mariusz Sadłowski – Dyrektor Biura Energetyki

Dziękuję bardzo.

PUNKT – 3.

Sprawy bieżące, wolne wnioski, korespondencja.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Została skierowana jedna korespondencja. Przy czym jest to korespondencja do naszej wiadomości, wręcz autorzy pomimo, że wymagało to pewnej misternej pracy, spisane odręcznie w jasny sposób dodali, że jest to do wiadomości Rady Miasta, tak więc tutaj pani sekretarz proszę przesłać informację do Pani Prezydent, żeby odpowiedź, która zostanie skierowana do mieszkańców też przesała do wiadomości naszej Komisji.

Czy są jakieś wolne wnioski ze strony Państwa Radnych, członków Komisji? Nie widzę, dziękuję serdecznie, tylko przypominam, że prawdopodobnie sierpniowa Komisja będzie wyjazdowa, oczywiście z wyprzedzeniem z panią Elżbietą będziemy się z Państwem kontaktować, niedaleko wyjazdowe, ale z drugiej strony tak analizowałam, że w Straszynie też mamy ciekawy obiekt, ma to być związane z wodą. Bardzo Państwu dziękuję i zamykam 3 posiedzenie Komisji. Do zobaczenia na kolejnych Komisjach i na sesji – godz. 17:10.

Przewodnicząca
Komisji Klimatu, Środowiska i Ekologii
Rady Miasta Gdańska

/-/Anna Gołędzinowska

Protokół sporządziła:

/-/Elżbieta Wajs-Deyck
Główny Specjalista
Biuro Rady Miasta Gdańska